

JeugdStem
vertrouwenspersonen

Jaarverslag

2025

Voorwoord

Het afgelopen jaar heeft de jeugdzorg opnieuw volop in de maatschappelijke en politieke belangstelling gestaan. Diverse incidenten binnen het jeugddomein bereikten de media en vormden aanleiding voor publieke en politieke debatten. Zo werd aandacht gevraagd voor pleegzorg en de af- en ombouw van de JeugdzorgPlus. Deze ontwikkelingen onderstrepen het belang van een stevige positie van jeugdigen en hun (pleeg)ouders binnen het stelsel.

Uit het Jaarbeeld 2025 van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd komt naar voren dat het aantal meldingen van calamiteiten, disfunctioneren en geweld in de zorg blijft stijgen en dat hierdoor de druk op toezicht en kwaliteit van zorg verder wordt vergroot. Onze cijfers bevestigen dit beeld. Verreweg het grootste aantal klachten waarbij onze ondersteuning werd ingeroepen betrof ‘bejegening’. Bij meer dan 7.000 klachten nam de medewerker de cliënt niet serieus of wilde niet naar de cliënt luisteren. De signalen die het meest voorkwamen, betroffen vrijheidsbeperkende maatregelen, het leefklimaat, cliëntpositie, geweld en het leren van klachten. Deze signalen onderstrepen het belang van een zorgvuldige uitvoering van jeugdhulp en een stevige positie van kinderen, jongeren en hun (pleeg)ouders binnen het stelsel.

In deze dynamische context heeft Jeugdstem zich het afgelopen jaar actief en zichtbaar opgesteld. We brachten een digitale interactieve kennisbank uit die jeugdigen, ouders en (pleeg)ouders iets gaven wat in de jeugdzorg al jarenlang ontbreekt: een duidelijke, toegankelijke en betrouwbare plek, waar zij zelf grip krijgen op hun rechten en mogelijkheden.

Wij hebben nadrukkelijk van ons laten horen, zowel richting beleidsmakers als in de media, en stelling genomen waar het gaat om de rechtspositie en rechtsbescherming van kinderen en jongeren in de jeugdzorg. Vanuit onze signalen en ervaringen uit de praktijk hebben wij bijgedragen aan het maatschappelijke gesprek over verbeteringen in het jeugddomein. Tegelijk blijft onze kern ongewijzigd. Binnen de vele ontwikkelingen, veranderingen en verbetertrajecten in de jeugdzorg, blijven de vertrouwenspersonen van Jeugdstem onverminderd beschikbaar en bereikbaar voor cliënten. Wij blijven naast kinderen, jongeren en hun (pleeg)ouders staan.

Pieter Wetser

1 mei 2026, Amsterdam

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 2025 in cijfers	6
Casus Tussen systeem en zelfstandigheid	16
Hoofdstuk 2 Meer zichtbaarheid in gezinshuizen en pleegzorg	20
Hoofdstuk 3 Digitalisering: meer vindbaarheid, toegankelijkheid en zelfredzaamheid	24
Casus “Ik voelde me eindelijk gehoord”	28
Hoofdstuk 4 Vertrouwenswerk in gezinshuizen	30
Hoofdstuk 5 Samenwerking en projecten	31
Hoofdstuk 6 Jeugdstem in beeld	32
Hoofdstuk 7 Wat zeggen cliënten over Jeugdstem	36
Casus Wanneer een rechter oordeelt, maar niets verandert	40

2025 in cijfers: 14.000 unieke cliënten met vragen, problemen of klachten

Het aantal cliënten dat een beroep doet op de onafhankelijke vertrouwenspersonen is in 2025 met **10% gestegen**.

Zowel meer jeugdige **(+13%)** als volwassen cliënten **(+7%)** hebben ons benaderd voor informatie, advies en ondersteuning.

Van de totaal 14.000 cliënten is **54%** jeugdige; de overige **46%** zijn ouders, pleegouders en andere volwassenen die ons benaderen zoals familieleden, voogden en hulpverleners.

Veruit de meeste jeugdigen hebben contact met de onafhankelijke vertrouwenspersoon over de locaties van open jeugdhulp waar zij verblijven; **bijna 4.000 jeugdigen** hebben hierover contact met ons gehad.

Daarnaast hebben ruim 1.000 jeugdigen contact met de vertrouwenspersoon over gezinsgerichte zorg en ook ruim 1.000 jeugdigen over gesloten jeugdhulp. Volwassenen nemen het vaakst contact met ons op als het gaat om de **gecertificeerde instellingen (bijna 1.900 cliënten)** en de **toegang tot jeugdhulp (ruim 1.100 cliënten)**.

	2025	2024
Jeugdigen	7.524	6.676
Volwassenen	6.476	6.064
Totaal	14.000	12.740

Over welke instanties bespraken jeugdigen en (pleeg)ouders kwesties met een vertrouwenspersoon?

	Jeugdigen	Volwassenen	Totaal
Jeugdhulpaanbieders	6.728	1.282	8.010
Gecertificeerde instellingen	452	2.362	2.814
Jeugdhulp algemeen	379	1.248	1.627
Toegang jeugdhulp	129	1.302	1.431
Veilig Thuis	22	639	661
Raad voor de Kinderbescherming	30	401	431
Kleinschalige Voorziening Justitiële Jeugd	61	0	61
Totaal aantal unieke cliënten	7.524	6.476	14.000

Elke cliënt is één keer meegenomen in het overzicht.

Ook als hij zij meerdere contactmomenten had met de vertrouwenspersoon. Of als er contact was over meer dan één instantie.

Totaal aantal ondersteuningstrajecten

	Jeugdigen		Volwassenen		Totaal	
	2025	2024	2025	2024	2025	2024
Informatie- en adviestrajecten	10.603	9.769	8131	7.450	18.734	17.219
Klachtondersteuningstrajecten	2.480	2.521	1.895	1.832	4.375	4.353

In 2025 hielpen we meer jeugdigen en (pleeg)ouders op weg met informatie en advies dan in 2024. Het aantal klachtondersteuning bleef ongeveer gelijk. Dat geldt ook voor de wachttijden voor ondersteuning aan (pleeg)ouders. We blijven ons inzetten om cliënten die zelf aan de slag kunnen nóg beter en sneller op weg te helpen. Dat doen we onder meer door middel van digitalisering. De kennisbank die we eind vorig jaar lanceerden, draagt hieraan bij. Jeugdigen laten we nooit wachten.

Jongeren
geven een

9,2

volwassenen
geven een

9,4

“Er wordt heel goed naar je geluisterd, je voelt je gehoord en woorden worden niet verdraaid.”

- jeugdige

Totaal aantal ondersteuningstrajecten bij tuchtzaken

Ondersteuning bij tuchtzaken	2025	2024
Aantal cliënten	110	117
Aantal ondersteuningstrajecten	164	165

In geval van tuchtzaken komen cliënten bij ons gespecialiseerde team van juristen. Die ondersteunen hen van het helder verwoorden van de klacht tot het indienen van een klaagschrift bij het tuchtcollege. In 2025 waren de meeste klachten gericht op een professional die werkzaam is bij een Gecertificeerde Instelling **(56%)**. Dat is verklaarbaar omdat cliënten daar vooral onmacht ervaren in het gedwongen kader.

Aantal kwesties besproken met een vertrouwenspersoon

In totaal zijn in **2025 38.339** kwesties besproken met een vertrouwenspersoon.

	2025	2024
Vragen	6.192	6.234
Problemen	10.557	9.373
Klachten	21.590	20.507
Totaal	38.339	36.114

De meeste vragen betroffen:

Wetgeving	(1.561)
Werkwijze instelling	(1.377)
Klacht- en tuchtprocedures	(811)

Het aantal vragen over het doen van aangifte bij een strafbaar feit nam licht toe naar 80. Hoewel het hier gaat om een relatief laag aantal vragen ten opzichte van het totaal, betreft dit ernstige situaties, waaronder aangiften bij geweld in de jeugdzorg (25 keer).

Aantal klachten per categorie

Klachten	2025	2024
Bejegening	7.096	6.970
Uitvoering Jeugdhulp & Jeugdbescherming	3.949	3.517
Beslissingen	2.738	2.483
Gebrekkige informatie over	1.585	1.524
Afspraken niet nakomen	1.568	1.621
Bereikbaarheid/beschikbaarheid	1.038	970
Rapportage	1.063	951
Onderzoek	636	473
Privacy	498	432
Dossier	412	425
Gesloten jeugdhulp maatregelen en sancties	315	420
Klachtenprocedure	276	300
Grensoverschrijdend gedrag	251	288
Samenwerking tussen instanties	165	133
Totaal	21.590	20.507

We zien een flinke daling in het aantal klachten over maatregelen en sancties in de gesloten jeugdhulp en over grensoverschrijdend gedrag. Datzelfde geldt voor het aantal afgegeven signalen over vrijheidsbeperkende maatregelen. Met de afname van het aantal plaatsingen in de (gesloten) jeugdhulp, ligt een dergelijke afname in de lijn der verwachting.

Met themabijeenkomsten op de gesloten groepen hebben we veel aandacht besteed aan het tegengaan van geweld. Vrijheidsbeperking bleek daar óók een belangrijk thema.

Verreweg het grootste aantal klachten betreft **'bejegening'**. We kunnen deze onderverdelen in de volgende categorieën:

Medewerker neemt cliënt niet serieus/ luistert niet naar cliënt	57%	Onder druk gezet in het vrijwillig kader	7%
Bejegening algemeen	18%	Medewerker niet neutraal	18%

Uit de categorie: **Uitvoering Jeugdhulp & Jeugdbescherming** vinden we de grootste stijging ten opzichte van 2024 (+41%) terug in de subcategorie **'onvoldoende maatwerk'**.

Aantal problemen per categorie

Problemen	2025	2024
Woonsituatie/groep/groepsgenoten	2.263	2.071
Vrienden/school/werk/vrijtijdsbesteding	1.652	1.305
Familie/thuis	1.578	1.461
Psychisch/welzijn	1.445	1.288
Toekomst hulpverlening	1.412	1.218
Persoonlijke geschiedenis in de hulpverlening	526	515
Andere problemen	481	441
Geweld	399	374
Seksualiteit/relaties	422	357
Verslavingsgevoelige middelen & gedrag	289	259
Geloof/religie	55	52
Zwangerschap	35	32
Totaal	10.557	9.373

Toelichting bij de categorie Geweld

Het gaat hierbij om iedere vorm van geweld die een jeugdige kan meemaken. Dus zowel om lichamelijk, psychisch als seksueel geweld, tussen jeugdigen onderling of van personen in een machtspositie richting jeugdigen én zowel binnen als buiten de jeugdzorg.

Toelichting bij de categorie Toekomst hulpverlening

‘Toekomst hulpverlening’ gaat over de doorstroming naar vervolgplekken en specifiek de doorstroming bij de overgang van 18- naar 18+.

Aantal voorlichtingen per zorgvorm

In 2025 hebben we noodgedwongen gekozen voor minder voorlichting aan instanties. Op die manier konden we meer tijd besteden aan het bezoeken van gezinshuizen en het uitvoeren van klachtondersteuningstrajecten. Dit neemt echter niet weg dat voorlichting aan instanties noodzakelijk blijft om ons vertrouwenswerk goed te kunnen uitvoeren.

De vertrouwenspersonen hebben vaak een complexe rol en brengen vanuit hun signalerende taak regelmatig een boodschap die weerstand kan oproepen. Door duidelijke voorlichting over onze rol en taak, bespreking van wederzijdse verwachtingen én heldere afspraken kan een prettige samenwerking tot stand komen. Dat vormt de basis voor de vrije toegang van cliënten tot de vertrouwenspersoon en voor de vrije toegang van de vertrouwenspersoon tot de locaties.

Voorlichtingen per zorgvorm	2025	2024
Open jeugdhulp	239	448
Gezinsgerichte jeugdhulp	75	175
Gesloten jeugdhulp	28	101
Zelfstandigheidstraining (ZHT)	57	91
Daghulp	26	73
Ambulante jeugdhulp	23	62
Toegang jeugdhulp	15	49
Pleegzorg	10	25
Gecertificeerde Instellingen	16	19
Kleinschalige Voorziening Justitiële Jeugd	1	5
Veilig Thuis	5	9
Raad voor de Kinderbescherming	4	4
Ambulante jeugd-ggz	0	2
Totaal	499	1063

Aantal groepsbezoeken per zorgvorm

Per zorgvorm hanteren we een vaste bezoekfrequentie. Door het afleggen van (groeps-)bezoeken zetten we in op laagdrempelige toegankelijkheid voor deze jeugdigen en het opbouwen van een (vertrouwens)band. Zo voelen ze zich vrij en veilig om problemen en onvrede te bespreken met de vertrouwenspersoon. De bezoeken stellen ons daarnaast in staat zaken te signaleren die we zelf zien en/of waar jeugdigen zelf geen klacht over willen indienen. Bijvoorbeeld geweldssituaties of andere situaties die de rechtspositie van de jeugdigen schaden.

Gesloten jeugdhulp	1 keer per week
Open jeugdhulp	1 keer per twee weken
Zelfstandigheidstraining	1 keer per acht weken
Gezinsgerichte jeugdhulp	4 keer per jaar
Daghulp	4 keer per jaar

De standaard bezoekfrequentie bij de gezinshuizen is vier keer per jaar. Zijn er meer dan zes kinderen of gezinsgroepen waarbij sprake kan zijn van aanvullende hulp door pedagogisch medewerkers, dan is de bezoekfrequentie zes tot acht keer per jaar. Datzelfde aantal (of meer in overleg met gezinshuisouders) geldt door de korte verblijfsduur bij gezinshuizen die uitsluitend crisisopvang bieden.

Groepsbezoeken per zorgvorm	2025	2024
Open jeugdhulp	17.711	16.497
Gesloten jeugdhulp	4.397	4.181
Gezinsgerichte jeugdhulp	3.545	3.457
Zelfstandigheidstraining (ZHT)	1.859	1.779
Daghulp	759	700
Kleinschalige Voorziening Justitiële Jeugd	171	153
Pleegzorg (maatwerk bij crisispleegzorg)	2	7
Totaal	28.444	26.774

We zien een verschuiving van grote locaties met grote groepen naar meer kleinschaligheid. Dat betekent dat jeugdigen meer verspreid zijn en dat het aantal te bezoeken locaties (en daarmee het aantal bezoeken) niet minder wordt, maar toeneemt.

Aantal signalen per zorgvorm

Misstanden, onveilige situaties en situaties waarbij de rechtspositie van jeugdigen of (pleeg) ouders in het geding is, melden de vertrouwenspersonen bij de betrokken organisatie, zodat deze daar actie op kan nemen.

Signalen per zorgvorm	2025	2024
Open jeugdhulp	488	506
Gesloten jeugdhulp	125	150
Zelfstandigheidstraining	74	53
Gezinsgerichte jeugdhulp	72	90
Gecertificeerde Instellingen	44	44
Daghulp	28	20
Ambulante jeugdhulp	20	23
Toegang jeugdhulp	14	15
Raad voor de Kinderbescherming	14	3
Veilig Thuis	8	14
Pleegzorg	7	3
Kleinschalige Voorziening Justitiële Jeugd	2	2
Totaal	896	923

Aantal signalen per categorie

Signalen per zorgvorm	2025	2024
Vrijheidsbeperkende maatregelen	243	273
Leefklimaat	197	193
Cliëntpositie	114	104
Protocol geweld in de jeugdzorg	113	91
Leren van klachten	81	88
Organisatorische randvoorwaarden	54	91
Veiligheid	45	46
Handelen hulpverlener	33	23
Uitvoering hulpverlening	14	12
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	2	2
Totaal	896	923

Escaleren naar de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd

Indien nodig escaleert Jeugdstem een signaal naar de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ). In 2025 hebben we dat 12 keer gedaan omdat adequate opvolging van het signaal door de betreffende instantie uitbleef.

Protocol geweld	5
Vrijheidsbeperkende	3
Leren van klachten	2
Veiligheidsmaatregelen	1
Organisatiemaatregelen	1

De meest voorkomende signalen

De signalen die het meest voorkwamen, betroffen vrijheidsbeperkende maatregelen, het leefklimaat, cliëntpositie, protocol geweld in de jeugdzorg en het leren van klachten.

1. Vrijheidsbeperkende maatregelen

Het overgrote deel van de signalen binnen deze categorie betrof vrijheidsbeperking op een open residentiële groep. De signalen kwamen echter ook voor binnen gezinsgerichte jeugdhulp en zelfstandigheidstrainingen. Vrijheidsbeperking is in de open jeugdhulp niet toegestaan. Alleen in een noodsituatie kan vrijheidsbeperkend handelen geoorloofd zijn. De signalen gingen voornamelijk over het inzetten van cameratoezicht, kamercontroles, verplichte kamertijd, het beperken van internet-/telefoongebruik of het beperken van de bewegingsvrijheid (afsluiten van (tussen)deuren of het inzetten van deurverklidders).

Daarnaast betrof een deel van de signalen met betrekking tot vrijheidsbeperking de gesloten jeugdhulp. Het ging daarbij voornamelijk om het onterecht toepassen van de controlerende maatregel 'kamercontrole' en het inzetten van verplichte 'kamertijd' als straf of tijdens bijvoorbeeld de overdrachtsmomenten. Ook waren er signalen over de wijze waarop en situaties waarin jeugdigen waren ingesloten. Dit was sinds 1 januari 2024 alleen nog toegestaan in een noodsituatie en bij jeugdigen die 12 jaar of ouder waren.

2. Leefklimaat

Signalen binnen de categorie Leefklimaat gingen voornamelijk over de kwaliteit van de fysieke leefomgeving, het ontbreken van een passende en veilige leefomgeving en het ontbreken van een pedagogisch leefklimaat.

De signalen over de kwaliteit van de fysieke leefomgeving betroffen vooral de open jeugdhulp: kapotte basisvoorzieningen, onhygiënische omstandigheden en gebreken aan het pand waar de jeugdigen verbleven. Voorbeelden die werden genoemd waren beschimmelde badkamers, panden met veel rommel waar niet schoongemaakt werd of een kapotte deur, ruit, vloer of thermostaat. Ook de signalen over het ontbreken van een passende en veilige leefomgeving waren voornamelijk afgegeven in de open jeugdhulp. Het ging daarbij om onvoldoende betrokkenheid van medewerker(s), een onheuse begeleiding vanuit medewerkers of onveiligheid vanwege incidenten tussen jeugdigen onderling of gevaren in hun leefomgeving (geweldsincidenten, criminele betrokkenheid, drugsgebruik).

Tot slot ging het pedagogisch leefklimaat in alle zorgvormen voornamelijk over het ontbreken van een opvoedklimaat door handelingsverlegenheid of een onheuse aanpak vanuit de medewerkers.

3. Cliëntpositie

Binnen deze categorie betroffen de meeste signalen het ontbreken van een respect- en aandachtvolle houding in alle zorgvormen, maar voornamelijk in de open, gesloten jeugdhulp en gezinshuizen. Het ging dan vooral om de bejegening en houding van groepsleiding/medewerkers tegenover de jongere(n), de ouder(s) of de vertrouwenspersoon. Opvallend was dat herhaaldelijk naar voren kwam dat de houding van medewerkers zorgde voor een onveilige sfeer voor cliënten.

Op de tweede plaats kwamen de signalen binnen deze categorie die gingen over het gebrek aan een zorgvuldige omgang met gegevens en privacy, verdeeld over verschillende zorgvormen. Het betrof dan vooral het niet of onvoldoende rekening houden met de privacy van jeugdigen. Zo stuurden medewerkers zonder toestemming gegevens door, bespraken zij privacygevoelige informatie openbaar of gingen zij onzorgvuldig om met het dossier.

Een derde plaats was er in deze categorie voor signalen over het ontbreken van een 'vrije toegang tot de vertrouwenspersoon'. Deze waren vooral afgegeven in de open jeugdhulp, de gezinsgerichte jeugdhulp en ZHT en gingen voornamelijk over (onjuiste) informatie over de vertrouwenspersoon of een bezoek dat niet tot stand kwam.

Een kwart van alle signalen ging tot slot over het ontbreken van zak- en kleedgeld in de open jeugdhulp. Meer in het bijzonder ging het over het onvoldoende aansluiten bij de wet- en regelgeving en de handreiking rondom dit onderwerp. Hierdoor ontbrak het jeugdigen aan deze basisvoorziening totdat de vertrouwenspersoon hierover een signaal afgaf.

4. Geweld

Binnen deze categorie werden signalen voornamelijk afgegeven in de open, gesloten en gezinsgerichte jeugdhulp. Maar ze kwamen ook voor in de ZHT, daghulp en pleegzorg. Het betrof hier vooral (seksueel) grensoverschrijdend gedrag, fixaties en fysiek ingrijpen met letsel door zowel medewerker(s) als door jeugdigen onderling. Opvallend en zorgelijk was de toename van het aantal signalen over psychisch en verbaal geweld.

5. Leren van klachten

De signalen in deze groep kwamen voor in alle zorgvormen en gingen over het ontbreken van een laagdrempelige klachtenregeling en -route. In de meeste gevallen ging het om het ontbreken van (passende) (informatie over de) klachtenregeling/klachtencommissie of het vastlopen van de klachtroute door het uitblijven van een reactie/onvoldoende communicatie.

Daarnaast gingen enkele signalen over het onvoldoende leren van formele of informele klachten en dan met name over het gebrek aan een zorgvuldige klachtafhandeling of aan een eindverslag. Hierdoor werden klachten afgerond of werden klachten zelfs verder geëscaleerd en voelden cliënten zich genoodzaakt vervolgstappen te zetten.

Tussen systeem en zelfstandigheid: hoe Nathan tussen wal en schip raakte in de jeugdzorg

De meeste jongeren groeien gelukkig op binnen een stabiel gezin en met een ondersteunend netwerk. Andere jongeren zijn vanaf hun vroege jeugd aangewezen op het jeugdzorgsysteem. Voor hen is jeugdzorg geen tijdelijke interventie, maar de dragende structuur van hun leven. Deze casus betreft Nathan, een jeugdige die tot de laatste groep behoort (zijn echte naam is bekend bij Jeugdstem).

Nathan verbleef sinds zijn elfde levensmaand in een pleeggezin. Deze plaatsing bood jarenlang stabiliteit, totdat de plaatsing op veertienjarige leeftijd abrupt werd beëindigd. Vanaf dat moment resteerde een zeer beperkt netwerk, bestaande uit één broer. Sindsdien vond zijn leven grotendeels plaats binnen residentiële voorzieningen. Vanaf november 2021 verbleef Nathan in een open residentiële instelling. Binnen deze instelling werd hij drie keer intern verplaatst. Elke verplaatsing bracht nieuwe aanpassingen met zich mee en vergde opnieuw het opbouwen van vertrouwen en basisveiligheid.

Gedurende deze periode is Jeugdstem herhaaldelijk betrokken geweest bij het ondersteunen van Nathan bij vragen, klachten en signalen. Ondanks deze betrokkenheid bleef sprake van een structureel gebrek aan basisveiligheid en ervoer hij een gemis aan regie over zijn eigen leven en toekomst.

De gedragingen van Nathan werden regelmatig geduid als weerstand, terwijl zij voortkwamen uit onmacht en onzekerheid. Hij gaf herhaaldelijk aan zich buitengesloten te voelen van besluitvorming over zijn perspectief, met name in aanloop naar zijn achttiende verjaardag. Zijn vragen over zijn toekomstperspectief en vervolgzorg bleven gedurende maanden onbeantwoord. Hij volgde geen onderwijs, ontving geen behandeling en zag zijn perspectief op zelfstandigheid verder afnemen. Signalen van ernstige somberheidsklachten werden door Nathan met ondersteuning van Jeugdstem, expliciet bij de zorgaanbieder onder de aandacht gebracht, waarbij is verzocht om passende hulpverlening. Deze signalen leidden helaas niet tot tijdige inzet van passende zorg.

In april 2025 bereikte de situatie een kritiek punt. Nathan kreeg te horen dat hij diende in te stemmen met een Wlz-aanvraag met

De vertrouwenspersoon van Jeugdstem bleef nauw betrokkenen naast de jeugdige staan.

verblijf bij een vervolgvoorziening. Hierbij was geen sprake van inspraak of een toets op passendheid. De boodschap aan Nathan luidde dat weigering zou leiden tot dakloosheid vanaf september 2025. Vanuit de opgelegde druk stemde hij in met zijn overplaatsing. Nadien bleek bij Jeugdstem dat de zorgaanbieder Nathan niet tijdig had aangemeld, waardoor hij niet op een wachtlijst was geplaatst en hij geen perspectief had. In dezelfde periode werd hij door de zorgaanbieder opnieuw intern verplaatst naar een locatie waar hij zich onveilig voelde vanwege dreiging van medebewoners.

De vertrouwenspersoon van Jeugdstem bleef nauw betrokken naast de jeugdige staan.

Vanwege de precaire situatie en het ontbreken van de zogenoemde **Big Five** (wonen, inkomen, onderwijs/werk, zorg en netwerk), heeft de vertrouwenspersoon de Kinderombudsman benaderd met het verzoek om mee te denken over de casus. De Kinderombudsman heeft daarop het Regionaal Expertteam (RET) ingeschakeld. Het RET onderschreef de zorgen van de vertrouwenspersoon en constateerde dat de zorgaanbieder in gebreke was gebleven met de zorgplicht, veiligheid en continuïteit van zorg.

Eind juli 2025 deed zich een incident voor op de groep waar Nathan verbleef. Naar aanleiding hiervan werd hem een locatieverbod opgelegd en werden zijn zak- en leefgeld ingehouden. Hierdoor raakte Nathan plotsklaps zonder geld dakloos, omdat hij niet over een sociaal netwerk of alternatieve opvang beschikte. De vertrouwenspersoon heeft hierover samen met het RET contact gezocht met de zorgaanbieder. Na twee dagen mocht de jeugdige terugkeren, waarna hem werd meegedeeld dat zijn plaatsing en zorg vijf dagen later zouden worden beëindigd, op de dag van zijn negentiende verjaardag. De zorgaanbieder had geen vervolgtraject geregeld. Het RET heeft de instelling hierop gesommeerd en nadrukkelijk gewezen op de zorgplicht en het belang van het realiseren

De zorgaanbieder heeft aangifte gedaan tegen Nathan omdat hij de medewerker heeft gebeten toen hij uit de nekklem probeerde te komen.

van een passende vervolgplek. Desondanks volgde voor Nathan een verhuizing zonder warme overdracht of oriëntatie. Hij kreeg geen gelegenheid om de voorgestelde locaties vooraf te bezichtigen. Vanwege eerdere geweldservaringen zei Nathan zich onveilig te voelen op de toegewezen vervolgplek, maar de zorgaanbieder bleef bij het besluit.

Op de dag van vertrek kreeg Nathan twee uur om zijn spullen in te pakken. De zorgaanbieder stelde hiervoor vuilniszakken ter beschikking met de mededeling dat zij, de politie zouden ingeschakeld als hij niet zou vertrekken. Zijn verzoek om zelfstandig zijn spullen in te mogen pakken en verplaatsen werd niet gerespecteerd, want zijn kamer werd door de zorgaanbieder leeg gehaald. In een context van tijdsdruk, dreiging en het overschrijden van zijn grenzen reageerde Nathan emotioneel en heeft de medewerker fysiek aangevallen. Daarop werd een nekklem op hem toegepast. Het onrechtmatige en disproportionele fysieke ingrijpen van deze zorgaanbieder past niet binnen de kaders van open jeugdzorg en versterkt het gevoel van machteloosheid en onveiligheid. Jeugdstem en RET hebben uiteenlopende signalen afgegeven bij de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ).

Bij aankomst op de nieuwe locatie werd Nathan geconfronteerd met personen die eerder een veiligheidsrisico voor hem vormden. Kort daarna werd hij buiten het

terrein mishandeld door twee onbekenden. Hij vluchtte uiteindelijk naar zijn broer die in een gezinshuis verbleef. In de daaropvolgende maanden raakte hij dakloos.

De zorgaanbieder heeft aangifte gedaan tegen Nathan omdat hij de medewerker heeft gebeten toen hij uit de nekklem probeerde te komen. Het Openbaar Ministerie heeft besloten de zaak in behandeling te nemen. Deze stap van de zorgaanbieder heeft verstreckende gevolgen, zeker voor een jeugdige in een uiterst kwetsbare positie zonder een actief steunsysteem met werk, inkomen en familie. In plaats van herstel en ondersteuning, start zijn volwassen leven mogelijk met een strafrechtelijke registratie.

De reclassering heeft inmiddels het perspectief van de jeugdige meegewogen en toont begrip voor de omstandigheden waaronder het incident heeft plaatsgevonden. Zij zal geen straf adviseren. Ten tijde van dit

verslag wordt de zitting afgewacht.

Uiteindelijk kan de jeugdige terecht bij iemand uit zijn netwerk in een ondersteunende omgeving, waar hij mag verblijven totdat passende hulpverlening wordt opgestart, met zo nodig betrokkenheid van Jeugdstem en het RET.

Deze casus staat helaas niet op zichzelf. Zij weerspiegelt structurele knelpunten binnen het jeugdzorgstelsel, met name voor jongeren die langdurig afhankelijk zijn van zorg en onvoldoende perspectief krijgen. Het onderstreept het belang van tijdige regie, zorgvuldigheid en onafhankelijke ondersteuning. Juist in situaties waarin systemen tekort kunnen schieten, is het noodzakelijk dat iemand blijft staan voor de jeugdige.

Uiteindelijk kan de jeugdige terecht bij iemand uit zijn netwerk in een ondersteunende omgeving, waar hij mag verblijven totdat passende hulpverlening wordt opgestart, met zo nodig betrokkenheid van Jeugdstem en het RET.

Meer zichtbaarheid in gezinshuizen en pleegzorg

In 2025 heeft Jeugdstem zich extra ingezet voor jeugdigen in kleinschalige woonvormen (gezinshuizen en pleeggezinnen). Voor gezinshuizen vonden regionale bijeenkomsten plaats, voor jeugdigen en professionals ontwikkelden we nieuw voorlichtingsmateriaal en we bezochten symposia. Maar ook organiseerden we casuïstiekbegeleiding voor vertrouwenspersonen in gezinshuizen én ontwikkelden we campagnes gericht op jeugdigen in de jeugdzorg.

‘Jouw frustratie = onze start’

Jeugdigen ervaren vaak dat in de jeugdzorg over hen wordt beslist, maar niet met hen. Vragen als ‘Waarom mag ik mijn ouders niet zien?’ en ‘Waarom moet ik me aan regels houden, terwijl dit niet eens mijn thuis is?’ zijn herkenbaar en laten een diepe frustratie zien. Om deze jeugdigen een stem te geven, lanceerde Jeugdstem in 2025 de campagne ‘Jouw frustratie = onze start’. Die is samen met jeugdigen tot stand gekomen.

Podcast

In 2025 kwamen we ook met de “Jeugdstem Podcast” op Spotify. Die bestaat uit vier afleveringen en gaat in op herkenbare en soms lastige situaties binnen de jeugdzorg. Jeugdigen die ervaringskennis hebben en een Jeugdstem-collega bespreken in de podcast waar het wringt en wat je dan kunt doen. We laten hiermee zien dat het voor jeugdigen normaal is om je gefrustreerd, boos of verdrietig te voelen, en dat je daarover mag praten.

Jouw frustratie
= onze start podcast

Onafhankelijk

Met de lancering van de podcast benadrukt Jeugdstem haar rol als onafhankelijk vertrouwenspersoon in de jeugdzorg. Onze missie is helder: jeugdigen een stem geven en hun rechten beschermen. Jeugdstem luistert, helpt jeugdigen hun rechten te begrijpen en ondersteunt hen als ze voor zichzelf willen opkomen. We vertellen dat ze geen toestemming hoeven te vragen om iets te zeggen en hun frustraties niet ‘netjes’ hoeven te verwoorden. ‘Gewoon zeggen wat je denkt is genoeg. Want elke stem doet ertoe’.

Groot bereik

Om jeugdigen te bereiken, zetten we advertenties in via Snapchat. In korte video's nodigden we hen uit om de volledige podcast te beluisteren via Jeugdstem.nl. Die opzet werkte. Samen met mediabureau Partout realiseerden we 34 miljoen impressies. Meer dan 250.000 jeugdigen bekeken de video's minimaal voor driekwart; 172 duizend bekeken ze volledig. De speciale landingspagina op Jeugdstem.nl werd 2.455 keer bezocht. Met de podcast creëerden we een groot bereik onder jeugdigen tot en met 18 jaar.

Geweld in de jeugdzorg

Al meerdere jaren levert JeugdStem een bijdrage aan het terugdringen van geweld in de jeugdzorg. Elk team kent een regionale coördinator die voor het thema verantwoordelijk is.

Om het gesprek over het onderwerp beter op gang te brengen, ontwikkelden we een toolbox 'Geweld'. Deze is bedoeld voor jeugdigen en professionals en helpt om het onderwerp op een toegankelijke manier bespreekbaar te maken. De box bevat onder andere een Jenga-spel met vragen en stellingen, een 'Over de streep'-spelvorm en een LVB-praatplaat.

Met themasessies, dialoogbijeenkomsten, een uitgebreide toolbox, interne en externe training, staat het thema stevig op de kaart.

“De toolbox helpt om geweld in de jeugdzorg concreet en bespreekbaar te maken.”

“Tijdens een themabijeenkomst bij een organisatie gebruikten we het Jenga-spel uit de toolbox om met jeugdigen in gesprek te gaan over veiligheid en geweld. Wat begon als een spel, groeide uit tot een waardevol moment van aandacht en uitwisseling. Er waren veel jeugdigen aanwezig en de toren werd al snel behoorlijk hoog. Dat zegt iets: de jeugdigen bleven betrokken en deden actief mee.

Aan elke steen zijn opdrachten, vragen of stellingen gekoppeld. Dat zorgde op een laagdrempelige manier voor gesprekken over veiligheid in de groep. Terwijl de spanning in het spel opliep, ontstonden er open en soms verrassend eerlijke gesprekken. Ook twee medewerkers van de groep speelden enthousiast mee. Dat gaf een prettige, gelijkwaardige sfeer en maakte het makkelijker om met elkaar in gesprek te gaan.

Wat uit deze en andere themabijeenkomsten duidelijk naar voren kwam, is dat nabijheid en afleiding voor jeugdigen belangrijk zijn om zich veilig te voelen in de groep. De aanwezigheid van een vertrouwd persoon, die er echt is én aansluit, maakt het verschil. Daarnaast helpt het om samen iets te doen: een spel, een activiteit of gewoon even afleiding zoeken op een spannend moment. Kortom: De toolbox 'Geweld' helpt ons om geweld in de jeugdzorg concreet en bespreekbaar te maken. Niet alleen op papier, maar juist in het echte gesprek met jeugdigen én professionals.”

‘Ik ben geholpen met wat ik wilde en dat is goed uitgepakt.’

- jeugdige

Digitalisering: meer vindbaarheid, toegankelijkheid en zelfredzaamheid

In de afgelopen drie jaar maakte Jeugdstem een duidelijke digitale sprong. Van een relatief statische website gingen we naar een platform dat cliënten actief ondersteunt bij het vinden van informatie én het zetten van vervolgstappen.

Ook breidden we onze praktische online hulpmiddelen uit. Waaronder:

- Voorbeeldbrieven
- Overzichtelijke routes bij onvrede
- Chatmogelijkheden die we steeds verder doorontwikkelen.

Zo kunnen jeugdigen, ouders en (pleeg) ouders laagdrempelig contact zoeken of zich eerst zelfstandig oriënteren op hun rechten en mogelijkheden. In 2025 lanceerden we daarnaast een digitale kennisbank.

Die brengt informatie, uitleg en tools samen én helpt cliënten om sneller bij het juiste antwoord te komen. Digitalisering wordt daarmee steeds belangrijker binnen het vertrouwenswerk: het versterkt de toegankelijkheid van onze ondersteuning en biedt jeugdigen en (pleeg)ouders meer regie, juist in een complex systeem.

Kennisbank

Onze in 2025 gelanceerde **digitale interactieve kennisbank** geeft jeugdigen, ouders en (pleeg)ouders iets wat in de jeugdzorg al jarenlang ontbreekt: één duidelijke, toegankelijke en betrouwbare plek waar zij zelf grip krijgen op hun rechten en mogelijkheden. Waar informatie voorheen versnipperd en moeilijk te vinden was, brengt de kennisbank alles overzichtelijk én in begrijpelijke taal samen.

De kennisbank maakt gebruik van kunstmatige intelligentie (AI) om cliënten sneller en efficiënter naar de juiste informatie te leiden. Dankzij AI worden vragen herkend, gerelateerd aan relevante thema's en gekoppeld aan praktische uitleg, **animatievideo's**, hulpmiddelen en voorbeeldbrieven. Kortom: AI helpt cliënten sneller de juiste informatie te vinden, terwijl onze vertrouwenspersonen toezien op betrouwbaarheid en kwaliteit. Zo weten cliënten niet alleen waar ze recht op hebben, maar ook hoe ze in actie kunnen komen.

Sinds de lancering bezochten 1.710 unieke bezoekers de kennisbank.

Digitale voorlichting

In 2025 ontwikkelde Jeugdstem een reeks nieuwe digitale voorlichtingsmiddelen voor professionals en jeugdzorgaanbieders. Hierin zijn drie korte voorlichtingsfilmpjes opgenomen: een algemeen filmpje met kerninformatie voor alle (jeugdzorg) instanties en professionals, een filmpje gericht op pleegzorg én een filmpje gericht op gezinshuizen. Daarnaast verscheen een geheel nieuwe digitale en interactieve PowerPoint-presentatie met casussen die zijn toegespitst op verschillende instanties.

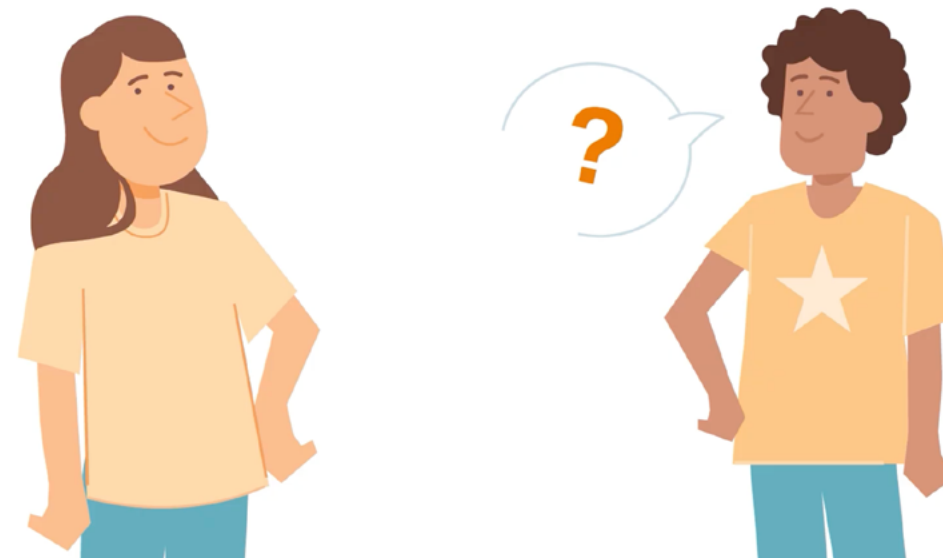
Professionals in de jeugdzorg profiteren direct van het nieuwe digitale voorlichtingspakket. De drie korte filmpjes bieden hen snel overzicht met betrekking tot onze rol en werkwijze, toegesneden op hun eigen type instantie (algemeen, pleegzorg of gezinshuizen). Daardoor weten ze in één oogopslag wat zij van Jeugdstem kunnen verwachten en kunnen zij hun cliënten informeren over het vertrouwenswerk. Het materiaal sluit bovendien nauw aan op hun dagelijkse praktijk en zorgt voor meer herkenning en duidelijkheid over de rol van de vertrouwenspersoon.

Bekijk video

Animatie-uitlegvideo's

Jeugdstem liet twee nieuwe animatievideo's ontwikkelen om informatie duidelijk en laagdrempelig te delen. De eerste legt uit wat de vertrouwenspersoon doet en hoe deze kan ondersteunen bij het indienen van een klacht. De tweede gaat in op het verschil tussen een gedwongen en een vrijwillig kader.

Bekijk video

Voorbeeld uit de praktijk: hoe ondersteunen wij digitaal?

Jeugdstem werkt met een landelijk team dat digitale ondersteuning biedt. Maar hoe geef je een cliënt digitaal een stem? In onderstaande video gaat presentator en ervaringsdeskundige Mannus Boote op bezoek bij vertrouwenspersoon Marte. Zij vertelt hoe ze jeugdigen, ouders en pleegouders online ondersteunt, welke vragen ze krijgt en hoe een werkdag van een 'digitale vertrouwenspersoon' er uitziet. Een kijkje achter de schermen van het vertrouwenswerk in de jeugdzorg. Bekijk hier de video.

Vertrouwenspersonen van Jeugdstem en Zorgbelang

Jeugdstem bestaat 54 jaar en is daarmee de meest ervaren organisatie voor onafhankelijk vertrouwenswerk. Vanuit de wettelijke kaders zetten wij ons met overtuiging in voor de rechtspositie van jeugdigen, ouders en pleegouders in de jeugdzorg, bij Veilig Thuisorganisaties en de Raad voor de Kinderbescherming. Daarbij maken we mede gebruik van vertrouwenspersonen van Zorgbelang, die een deel van het vertrouwenswerk in de regio Noord (Groningen, Friesland, Drenthe) en Gelderland uitvoeren. Wij zorgen ervoor dat cliënten in het hele land kunnen rekenen op dezelfde beschikbaarheid van en kwaliteit in vertrouwenswerk.

“Fijn contact met de vertrouwenspersoon. Nam mij zeker serieus. Heb me echt gehoord en gezien gevoeld.”

- volwassene

Casus

"Ik voelde me eindelijk gehoord"

In 2024 meldde deze moeder zich bij Jeugdstem, nadat zij vastliep in de communicatie met hulporganisaties. Ze voelde zich niet gezien en niet begrepen. "In alle rapportages werd ik neergezet als een slechte moeder. Ik herkende mezelf daar totaal niet in en wist niet meer hoe ik verder moest." Uit wanhoop ging zij op zoek naar ondersteuning. Via internet kwam zij terecht bij Jeugdstem. Het eerste contact met de vertrouwenspersoon maakte direct verschil. "Hij kon niet alles oplossen, maar hij luisterde écht. Hij zag wat er gebeurde en dat gaf mij het gevoel dat ik er niet meer alleen voor stond."

Ondersteuning bij een complex traject

De vertrouwenspersoon ondersteunde haar bij het indienen van een klacht tegen de jeugdbescherming. Dit traject bleek intensief en langdurig, met meerdere gesprekken, een zitting en uiteindelijk een procedure bij de klachtencommissie. Tijdens dit proces gaf de vertrouwenspersoon advies over mogelijke stappen, ondersteunde hij bij het opstellen van brieven en stukken, was hij aanwezig bij gesprekken als steun en hielp hij haar overzicht en regie te behouden. "Hij dacht met mij mee, maar liet de keuzes altijd bij mij. Dat gaf vertrouwen." De moeder stelde zelf een uitgebreid dossier samen, waarbij zij advies kreeg van de vertrouwenspersoon. "Die ondersteuning was voor mij van grote waarde. Ik stond er niet alleen voor."

Erkenning en verdere stappen

De klachtencommissie oordeelde uiteindelijk dat een deel van de klachten gegrond was. Daarmee werd erkend dat er te snel en onterecht conclusies waren getrokken. "Dat gaf mij een basis. Er is eindelijk echt naar mijn verhaal gekeken."

Hoewel dit een belangrijke stap is, loopt het proces voor haar nog door. Zij onderzoekt of zij ook nog een klacht op individueel niveau kan indienen vanuit het tuchtrecht, mede vanuit de wens om bij te dragen aan verbetering voor andere ouders.

Het belang van een vertrouwenspersoon

De moeder benadrukt hoe belangrijk het is dat ouders weten dat zij recht hebben op een vertrouwenspersoon. "Ik heb Jeugdstem zelf gevonden, maar veel mensen weten dit niet. Terwijl het zo belangrijk is dat iemand naast je staat." Volgens haar kan betere bekendheid van deze ondersteuning voorkomen dat ouders zich alleen voelen in een complex systeem.

Een boodschap aan andere ouders

Haar advies aan andere ouders is om hulp te zoeken en in zichzelf te blijven geloven. "Als je weet dat je niets verkeerd doet, laat je dan niet wegzetten. Zorg dat je iemand hebt die naar je luistert." Terugkijkend maakt vooral de menselijke benadering voor haar het verschil. "Ik voelde me weer gezien als mens. Dat is onmisbaar in zo'n proces."

"Dat gaf mij een basis.
Er is eindelijk echt naar
mijn verhaal gekeken."

Vertrouwenswerk in gezinshuizen

In 2025 zette Jeugdstem in op het versterken van de zichtbaarheid en herkenbaarheid van vertrouwenspersonen in gezinshuizen. We investeren bewust in zichtbaarheid en bereikbaarheid, omdat juist in een gezinssituatie de drempel om je uit te spreken laag moet zijn. Tegelijkertijd weten we dat wonen in een dergelijke gezinssituatie er juist ook voor kan zorgen dat jeugdigen het lastig vinden zich uit te spreken. Daarin kunnen wij een rol spelen.

Jeugdigen bespraken hun vragen, problemen of klachten vaak tijdens onze bezoeken aan het gezinshuis. Daarnaast konden ze ons bereiken via WhatsApp, de chat op onze website, telefonisch of per e-mail. De bezoekfrequentie is afgestemd op de gezinsgerichte zorgvorm: standaard vier keer per jaar bij kleinschalige gezinshuizen en vaker (zes tot acht keer per jaar) bij grotere gezinshuizen of crisisopvang.

Ouders en (pleeg)ouders met vragen of klachten over gezinshuizen wisten ons vooral te vinden via de website, telefonisch of via de chat. Om onze onafhankelijkheid te waarborgen krijgen zij een andere vertrouwenspersoon toegewezen dan de vaste vertrouwenspersoon die het gezinshuis bezoekt.

In totaal namen in 2025 **1.151 jeugdigen, en (pleeg)ouders** contact met ons op over **2.035 kwesties** binnen gezinshuizen. Het grootste deel daarvan was afkomstig van jeugdigen.

Daarbij ging het vooral om problemen, aangevuld met vragen en klachten. Veel vragen betroffen wetgeving, de werkwijze en regels in het gezinshuis en financiën; veel besproken problemen hadden te maken met school en vrienden, familie, de woonsituatie en psychisch welzijn. In de meeste gevallen konden we snel helpen: het grootste deel werd informeel opgelost in een gesprek of het geven van informatie en advies volstond.

Tegelijkertijd bleven we scherp op onze signalerende taak: **in 2025 gaven we 72 signalen af over gezinshuizen, onder meer over vrijheidsbeperkende maatregelen, cliëntpositie, leefklimaat en geweld.** Ook versterkten we de informatievoorziening met nieuw voorlichtingsmateriaal, een online kennisbank (met informatie over gezinshuizen) en vernieuwde 'Ken je rechten' -boekjes die in 2026 tijdens bezoeken worden uitgedeeld. Zie hiervoor Hoofdstuk 1: Meer zichtbaarheid in gezinshuizen en pleegzorg op pagina 7)

De volledige jaarbrief gezinshuizen 2025 is [hier te downloaden](#).

Samenwerking en projecten

Laat je horen: dit is niet alleen een oproep aan jeugdigen en hun (pleeg)ouders, maar ook aan onszelf als organisatie. Ook in 2025 werd Jeugdstem regelmatig benaderd om mee te werken aan onderzoeken, publicaties, interviews of het ontwikkelen van tools voor het werkveld (zoals handreikingen). Wij verlenen hier natuurlijk graag onze medewerking aan. Onze missie is om de rechtspositie van jeugdigen en hun (pleeg)ouders te versterken. Dit doen we niet alleen, maar juist ook samen met andere organisaties en betrokkenen.

Vervolgproject verbetering feitenonderzoek

Een belangrijk onderzoek waar Jeugdstem aan bijdroeg, is het vervolg van het project 'Verbetering feitenonderzoek'. Vanuit cliëntperspectief voerden we meerdere gesprekken en woonden we brainstormsessies bij over de knelpunten en verbeterpunten in het structureel borgen van het feitenonderzoek in de jeugdzorg. Op die manier proberen we bij te dragen aan het verankeren van kwalitatief feitenonderzoek voor ouders en jeugdigen die nu en in de toekomst te maken krijgen met jeugdzorg.

AEF-onderzoek klachtenafhandeling in de jeugdzorg

In 2021 publiceerde Jeugdstem het onderzoeksrapport 'Help, een klacht!'. Daarin deden we aanbevelingen voor verbetering van het klachtrecht en de klachtbehandeling. Vervolgens ontwikkelden we over dit onderwerp een digitaal informatiepakket voor professionals en organisaties.

Op verzoek van VWS deed AEF vervolgonderzoek. Jeugdstem ging in gesprek met de onderzoekers om hieraan een bijdrage te leveren. Veel door AEF geschetste problemen zijn herkenbaar: onoverzichtelijkheid van routes, variërende kwaliteit van klachtbehandeling, gebrek aan terugkoppeling en weinig zicht op structureel leren uit klachten. Over de voorgestelde oplossingsrichtingen gaan we verder in gesprek met de betrokken partijen.

Motie pleegzorg

In 2025 bracht Jeugdstem een reactie uit op het landelijke debat over pleegzorg, waarin de veiligheid van jeugdigen centraal staat. In de motie is meer aandacht gevraagd voor de positie en bereikbaarheid van vertrouwenspersonen voor pleegkinderen en de noodzaak om de bekendheid te vergroten.

Deze aandachtspunten vormen de basis voor de vervolgaanpak in 2026. In 2026 werkt Jeugdstem in alliantievorm samen aan een campagne en de ontwikkeling van toegankelijk en herkenbaar informatiemateriaal, gericht op jeugdigen in de pleegzorg en pleegzorgprofessionals. Centraal staat het informeren van jeugdigen over hun recht op zowel een formele als informele vertrouwenspersoon, met als doel de zichtbaarheid en toegankelijkheid van onafhankelijke ondersteuning verder te versterken.

Jeugdstem in beeld

Jeugdstem wil zichtbaar en herkenbaar zijn als dé onmisbare partij in de jeugdzorg waar het gaat om de rechtspositie van cliënten. Daarom zijn we na de zomer van 2024 gestart met het ontwikkelen van een extern communicatieplan dat onze rol, expertise en impact sterker naar voren brengt. Daarmee bouwen we strategisch aan een duidelijke en consistente positionering van Jeugdstem binnen het jeugdzorgveld.

We volgen het nieuws in en over de jeugdzorg op de voet. Wanneer ontwikkelingen ons werk raken of direct betrekking hebben op het vertrouwenswerk, brengen wij actief een publicatie uit om ons standpunt te delen.

Deze publicaties verschenen in 2025:

31 januari 2025	Neem meldingen van (pleeg)kinderen over misstanden serieus!
3 april 2025	SKJ en de handhavende taak
zomer 2025	Verkiezingsprogramma pamflet
7 augustus 2025	Stop de nachtelijke opsluiting: jongeren verdienen bescherming
oktober 2025	Pleegkinderen uit beeld? Geef ze een stem – standpunt n.a.v. IGJ rapport
Nieuw! 27 november 2025	Ken je rechten'-boekje pleegzorg – publicatie & rechtenboekje voor jongeren

Daarnaast richt Jeugdstem zich nadrukkelijk op de politiek. In 2025 brachten we een pamflet uit om belangrijke aandachtspunten vanuit jeugdigen en het vertrouwenswerk onder de aandacht te brengen bij de politiek. Dit pamflet werd verspreid via LinkedIn en rechtstreeks aangeboden aan (demissionaire) Kamerleden.

Werkbezoek staatssecretaris VWS aan Jeugdstem

Op 31 maart bracht staatssecretaris Vincent Karremans een werkbezoek aan Jeugdstem, zowel op kantoor Utrecht als bij Pluryn Klaverhof in Maarsbergen. De staatssecretaris sprak met een moeder en haar vertrouwenspersoon over ondersteuning bij gesprekken en klachtenprocedures. Zij gaf aan veel zelf te kunnen, maar zei ook dat de extra steun van Jeugdstem cruciaal is. Tijdens het groepsbezoek vertelden jeugdigen dat de vertrouwenspersoon hen helpt zich gehoord te voelen en om beter te kunnen meebeslissen over maatregelen die hen raken. In het afsluitende gesprek sprak de staatssecretaris zijn waardering uit voor de zorgvuldige aanpak en de focus op zelfredzaamheid.

Week van de Pleegzorg

Tijdens de Landelijk Week van de Pleegzorg was Jeugdstem aanwezig op de Pleegzorgdagen in Duinrell. In een kleurrijke en uitnodigende stand gingen we in gesprek met jeugdigen en pleegouders over hun rechten en over wat wij als vertrouwenspersonen voor hen kunnen betekenen.

Bezoekers konden bij ons terecht voor informatie, een luisterend oor en natuurlijk voor ons nieuwe 'Ken je rechten'-boekje, dat enthousiast werd meegenomen. Daarnaast zorgden spelletjes en de Jeugdstem-quiz voor laagdrempelige ontmoetingen en waardevolle gesprekken over inspraak en vertrouwen in de pleegzorg.

Het weekend bood een mooie gelegenheid om onze zichtbaarheid te vergroten en direct contact te leggen met de mensen voor wie wij er zijn.

Op de foto: twee pleegkinderen (links) Caroline Rueb, Otto Mark, Chloe Dreef, Jeugdstem collega's.

Publicatie Magazine Bikkel

Geertje Nix en Jolien Steendam zijn vertrouwenspersoon bij Jeugdstem. Ze bezoeken jeugdigen op hun woonlocatie, nodigen hen uit om vragen of problemen te bespreken en denken mee over antwoorden en oplossingen.

“Waar het ons om gaat, is dat jeugdigen echt het gevoel hebben dat ze hun verhaal kunnen doen, er is naar ze geluisterd wordt,”

zeggen ze. Lees het volledige interview in de nieuwste editie van Magazine Bikkel van Partners voor Jeugd:

Lees
artikel

Interne ontwikkeling & inspiratie Jeugdstem

In 2025 vond – deze keer in Utrecht – opnieuw de jaarlijkse Inspiratiedag van Jeugdstem plaats. Collega's uit het hele land kwamen samen om kennis te delen, ervaringen uit te wisselen en stil te staan bij actuele ontwikkelingen in de jeugdzorg. 'Digitalisering' was ditmaal het thema. Dat sloot aan bij de dagelijkse praktijk van ons werk. Met bijdragen van externe sprekers en met interactieve sessies reflecteerden we samen op digitale vraagstukken en op de betekenis daarvan voor jeugdigen, voor ouders en voor onze rol als onafhankelijke vertrouwenspersoon.

‘Fijn contact met de
vertrouwenspersoon.
Nam mij zeker serieus.
Heb me echt gehoord
en gezien gevoeld.’

-jeugdige

Wat zeggen cliënten over Jeugdstem

Jeugdstem hecht veel waarde aan de feedback van jeugdigen en hun (pleeg) ouders. Hun inzichten en ervaringen helpen ons continu te leren en onze dienstverlening en communicatie verder te verbeteren. Jeugdigen in zowel open als gesloten jeugdhulpinstellingen worden via een online vragenlijst uitgenodigd hun ervaringen met Jeugdstem te delen. Volwassen cliënten ontvangen na afloop van hun traject eveneens een vragenlijst, zodat ook zij anoniem kunnen terugkoppelen hoe zij onze ondersteuning hebben ervaren.

Om nog beter inzicht te krijgen in de ervaringen en meningen van zowel jeugdigen als volwassenen, hebben we de vragenlijst vernieuwd met als doel de respons te verhogen. Bovendien kreeg de vragenlijst een nieuwe 'look-and-feel' en is de verspreiding uitgebreid. Naast de uitnodiging per e-mail kunnen cliënten de vragenlijst nu ook invullen door een QR-code te scannen die zij van hun vertrouwenspersoon ontvangen. Vertrouwenspersonen kunnen daarnaast een tablet meenemen waarop de cliënt de vragenlijst direct kan invullen. Ook is er de mogelijkheid de vragenlijst op papier in te vullen.

Jongeren
geven een

9,2

volwassenen
geven een

9,4

“Er wordt heel goed naar je geluisterd, je voelt je gehoord en woorden worden niet verdraaid.”

- jeugdige

Feedback van volwassenen

De ruime meerderheid van de reacties die we ontvangen, zijn positief tot zeer positief.

Zij omschrijven dat zij zich gehoord voelen en dat ze de ontvangen informatie als 'behulpzaam' hebben ervaren.

Cliënten geven aan tevreden te zijn en spreken regelmatig hun waardering uit voor hun vertrouwenspersoon.

Naast deze positieve geluiden wordt ook benoemd wat beter kan.

Een kleine groep cliënten geeft aan dat zij graag eerder ondersteuning hadden willen ontvangen.

Zij vinden het jammer dat er een wachttijd was en sommigen hebben deze als te lang ervaren.

Feedback van jongeren

Een groot deel van de jeugdigen heeft de open feedback-vraag niet ingevuld of geeft aan tevreden te zijn. Wel worden er complimenten gegeven aan de vertrouwenspersonen.

Als verbetersuggestie noemen een paar jeugdigen dat binnen de jeugdzorg meer bekendheid van Jeugdstem wenselijk is, zodat jongeren onze organisatie sneller kunnen vinden en bereiken.

Daarnaast uitten twee jeugdigen hun onvrede door aan te geven dat zij zich niet geholpen of niet gehoord voelen.

Ook komt een paar keer naar voren dat jeugdigen graag zouden zien dat de vertrouwenspersoon vaker kan aansluiten bij gesprekken.

“Het zou bij binnenkomst bij jeugdzorg duidelijk moeten zijn dat jullie bestaan.”

- jeugdige

Klachtencommissie

In 2025 hebben twaalf personen contact opgenomen met de secretaris van de externe klachtencommissie van Jeugdstem. In alle gevallen ging het om een eerste melding of verkennend contact. Geen van deze klachten heeft in 2025 geleid tot een formeel klachttraject of een inhoudelijke uitspraak van de commissie. De redenen hiervoor verschilden: klagers trokken hun klacht in, reageerden niet meer op verzoeken om nadere toelichting of wilden niet deelnemen aan een formele behandeling. In andere gevallen bleek dat de klacht niet binnen de bevoegdheid van de klachtencommissie viel of werd de klager doorverwezen naar een andere instantie of naar de directie van Jeugdstem. In één geval is besloten de klacht tijdens een digitale zitting in 2026 te behandelen.

“Ik ben oprecht erg tevreden over de gehele ondersteuning.”
- volwassene

Het komende jaar

In 2026 blijven we werken aan het verder versterken van onze dienstverlening en blijven we actief monitoren waar verbetermogelijkheden liggen. We streven ernaar klachten over onze dienstverlening in goed contact met de cliënt zo snel en zorgvuldig mogelijk af te handelen. Daarnaast nemen we, waar dat kan, de tips en tops uit de vragenlijsten mee om onze cliënten ook komend jaar zo goed mogelijk te ondersteunen.

**‘Het was allemaal goed;
mijn vertrouwenspersoon
was heel erg lief en
meedenkend.’**

-jeugdige

Casus

Wanneer een rechter oordeelt, maar niets verandert

Wat als een uitspraak van de rechter niet wordt uitgevoerd? Deze casus laat zien welke gevolgen dat kan hebben voor een ouder, en welke rol onafhankelijke ondersteuning kan spelen wanneer iemand vastloopt in de jeugdzorg.

Mike had sinds 2019 zijn vier kinderen nauwelijks gezien. Na de scheiding kwamen de kinderen onder toezicht te staan van SAVE Jeugdbescherming. De omgang met hun vader werd onderwerp van een langslepend conflict, procedures volgende elkaar op, maar de situatie bleef hetzelfde.

In 2023 oordeelde het Gerechtshof Arnhem Leeuwarden dat het contact tussen de vader en zijn kinderen hersteld moest worden. Stap voor stap: eerst videobellen en toewerken naar fysiek contact. Alle betrokken partijen moesten hieraan meewerken.

Maar SAVE voerde de uitspraak niet uit. De instelling vond dat contact met de vader niet in het belang van de kinderen was. Daarmee bleef de situatie onveranderd.

Het gerechtshof was vervolgens heel kritisch. Door het uitblijven van uitvoering was de rechtsbescherming van de vader onder druk komen te staan. In Nederland geldt dat rechterlijke uitspraken worden nageleefd, ook wanneer partijen het daar inhoudelijk niet mee eens zijn.

In die periode zocht Mike hulp bij Jeugdstem. Een vertrouwenspersoon luisterde, hielp bij het indienen van klachten en dacht mee

over zijn positie en vervolgstappen. Signalen over zijn situatie werden onder de aandacht gebracht bij betrokken instanties.

Naast deze ondersteuning heeft de vader verschillende juridische stappen gezet. Met ondersteuning van een vertrouwenspersoon tuchtzaken diende hij klachten in tegen de twee jeugdbeschermers die verantwoordelijk waren voor het niet uitvoeren van de beschikking. Zij verklaarden dat zij zich geplaatst zagen voor een keuze: de uitspraak van het hof en wat zij zelf zagen als het belang van de kinderen.

Het College van Toezicht was het daar niet mee eens. Een ouder, oordeelde het college, moet erop kunnen vertrouwen dat een gecertificeerde instelling rechterlijke uitspraken uitvoert. Het belang van de kinderen wordt immers niet alleen door de jeugdbescherming gewogen, maar ook door de rechter. De betrokken jeugdbeschermers hadden ernstig tekortgeschoten, mede omdat zij ook na de terechtwijzing van het hof nauwelijks voortgang hadden gemaakt in het herstellen van het contact.

Beiden kregen een voorwaardelijke schorsing opgelegd en moesten zich een jaar lang laten bijscholen over de verhouding tussen

jeugdbescherming en rechterlijke macht. Eén van hen ging tevergeefs in beroep.

Voor Mike bracht dat oordeel geen directe verandering. Hij zegt zich niet gehoord te voelen door de instelling en dat het voelt alsof beslissingen over zijn leven en dat van zijn kinderen buiten hem om worden genomen. Ondanks alle procedures en uitspraken bleef het contact met zijn kinderen uit, tot zijn verdriet en frustratie. Hij overweegt daarom verdere stappen binnen de rechtsgang, in de hoop alsnog gehoord te worden en het contact met zijn kinderen te kunnen herstellen.

Deze casus laat zien wat er kan gebeuren wanneer rechterlijke uitspraken in de praktijk niet worden uitgevoerd. Voor ouders en kinderen kunnen de gevolgen groot zijn, zeker wanneer het gaat om contact binnen het gezin. Tegelijkertijd benadrukt deze situatie het belang van onafhankelijke ondersteuning, en van het serieus nemen van signalen wanneer ouders vastlopen in complexe jeugdzorgtrajecten.

Deze zaak kreeg ook aandacht in de media. Lees het volledige artikel op [RTV Utrecht](#).

Deze casus laat zien wat er kan gebeuren wanneer rechterlijke uitspraken in de praktijk niet worden uitgevoerd.

JeugdStem
vertrouwenspersonen

Jaarverslag

2025